MENOLOGIUM CISTERCIENSE

MENSIS NOVEMBRIS

A MONACHIS

ORDINIS CISTERCIENSIS STRICTIORIS OBSERVANTIÆ

compositum

ET A CAPITULO GENERALI ANNO 1951

APPROBATUM

WESTMALLE EX TYPOGRAPHIA ORDINIS 1952

LISTOPAD

1. listopadu.

V Křesoboru¹ ve Slezsku, roku 1696, zemřel čtihodný Opat **Bernard Rosa**. Byl jedním ze tří výjimečných mužů, kteří v té oblasti zachovali katolickou víru a byl také nadán milostmi, které se obvykle nazývají mystickými. Odešel do nebe v pověsti svatosti. (Hag., n. 609).

V klášteře Pontigny² [pontyňi], pravděpodobně roku 1145, zesnul **Guido**, starší bratr Svatého Otce Bernarda. Vázán již poutem manželským, byl velkým mužem nad ostatní své bratry a již pevně zasazen ve světě. Když jej Bernard přesvědčoval, aby s ním odešel do kláštera, on s obrácením souhlasil, pokud ovšem manželka nebude proti. Avšak, když ona se tomu všemožně stavěla na odpor, začalo se mu protivit všechno, co měl ve světě, pojal tedy úmysl a rozhodl se, že povede život rolníka, totiž že bude pracovat vlastníma rukama, aby se postaral o živobytí své i manželčino. Manželka však byla stižena těžkou chorobou. Nechala si tedy zavolat Bernarda, prosila jej o odpuštění, a sama první požádala o jeho požehnání k obrácení. Guido tedy spolu s ostatními bratry vstoupil do Cîteaux, a později s nimi odešel také do Clairvaux. Byl to muž nesmírně vlivný a upřímný. Když prvně viděl zázraky Svatého Bernarda jako mladého Opata ve slovech i skutcích, spolu se strýcem Galdrikem dostal strach, a hned jej dosti tvrdými slovy pokáral a pokořil: takovou láskou k němu byl totiž pohnut. Když se spolu se Svatým Bernardem vracel z oblasti kolem města Bourges³ [burž] (vedli tam totiž nový konvent), schvátila jej prudká horečka, a několik dnů ležel nemocný v Pontigny [pontyňi]. A právě v tu noc, kdy se slavila slavnost Všech Svatých, si zasloužil býti připojen k jejich šťastné společnosti. (Hag., n. 326).

V portugalském klášteře Arouca⁴ [aruka], zbožná mniška **Spinela**, slavná vznešeností svého rodu i leskem svých čtností. Vypráví se, že při

¹ Grissovia, Cysterskie Opačtwo w Krzeszowie (něm. Grüssau) ve Slezsku, dnes v Polsku asi 30 km od Trutnova. Založila jej Anna Česká v roce 1242 jako benediktinský, Cisterciáci v něm žili od roku 1292 do roku 1810. (červen, pozn. 24)

² Pontiniacum, Abbaye de Pontigny byla jedna z prvních čtyř dcer Cîteaux. Leží asi 180 km od mateřského kláštera nedaleko Auxerre na severozápadě Burgundska. Založen 1114, zrušen 1791. (září, pozn. 74)

³ *territorium Bituricensis*, **Bourges** (*Bituricum*) je velké město na jih od Paříže a Orléans, asi 250 km jihozápadně od Clairvaux. Je hlavním městem departmentu Cher a má bezmála 70 tisíc obyvatel.

jejím přešťastném odchodu byl slyšet sladký zpěv andělů, a nad jejím hrobem bylo vyprošeno mnoho zázraků. (Hag., n. 461).

Roku 1902, v Kanadě byl založen klášter Panny Marie z Kalvárie.

2. listopadu.

Ve Španělsku se připomíná **Bernard Katalánský**,⁵ rytíř Řádu z Calatravy. Budoucím generacím zanechal přeslavné svědectví své laskavé úcty, kterou choval k Bohorodičce, v modlitbě psané vlastní rukou. Svůj přesvatý život řídil Řeholí svého Řádu, a to i ve světě, kdy záležitosti, kterými se dle svých povinností musel zabývat, zařídil tak, aby nezanedbával věci duchovní, kterým byl celým duchem oddán. Čistotu mysli i ducha si zachovával s největší péči. Když po mnoha skutcích milosrdenství došel až do konce, než vydechl naposled, uviděl po svém boku svaté Otce Benedikta a Bernarda, jednoho po pravici, druhého po levici, jak sladce podpírali jeho ruce. S těmito průvodci pak odešel do nebeské vlasti. (Hag., n. 513).

V Clairvaux, vzpomínka na jednoho zbožného konvrše, který na jedné z klášterních grangií zastával práci pasáčka volů, člověk čistý a velmi prostý. On vše, co mu magistr konvršů uložil, on neprodleně a oddaně vykonal, a s pohledem upřeným na božskou odměnu převelice trpělivě snášel každodenní útrapy. Jednou ve snu uviděl u sebe Pána Ježíše Krista v nadmíru veselé podívané, kterak ve Své přesladké ruce drží bodec, a jeho druhou stranou pohání voly. Když se probudil a v mysli rozvažoval mírnost, dobrotu a sladkost svého přelaskavého Spolupracovníka, převelice zatoužil Jej vidět tváří v tvář a býti s Ním. Jeho touhu a modlitbu laskavý Pán vyslyšel, bratra schvátila nemoc a sedmého dne šťastně dosáhl věčného života, tedy Krista Pána. Když zemřel, Svatý Bernard s jistotou prohlásil, že již kráčí s Bohem, a že s ním opravdu pracoval Bůh. (Hag., n. 343).

3. listopadu.

⁴ *Arouca*, **Mosteiro de Arouca** byl klášter cisterciaček ve stejnojmenné obci na předměstí metropole Porto. Založen 925, později přijali benediktovu řeholi, v roce 1226 klášter přešel pod Cisterciácký Řád. 1862 zakázala portugalská vláda přijímat nové členky, 1886 zemřela poslední sestra, čímž klášter zanikl.

⁵ Bernardus Catalanus

⁶ Menologium z kláštera Nunraw uvádí jméno Fulcard.

Svátek **svatého Malachiáše**, Biskupa diecéze Armagh⁷ [armá] a Legáta Svatého Stolce v Irsku. Svůj lid v převelikém ohrožení a s obtížemi učil katolické víře a přibližoval je ustanovením Římské Církve. Díky jeho péči znovu rozkvetl mnišský život v jeho zemi a byl tam přiveden Cisterciácký Řád. Na první cestě do Říma jej spojilo jedinečné pouto přátelství, se Svatým Bernardem a když se vydal do Říma podruhé, přes Clairvaux, dle svého toužebného přání právě v Clairvaux šťastně v Pánu zesnul. Jeho ostatky se v následujících letech zcela promíchaly s ostatky Svatého Bernarda; a tímto způsobem svatí přátelé, stejně jako jsou v nebi spojené jejich duše, tak ani na zemi nejsou dodnes rozděleni tělesně. (Hag., n. 15).

Roku 1248, posvěcení kostela v klášteře Lichtenthal
8 ve velkovévodství bádenském, kterýžto klášter byl založen v měsíci říjnu roku 1245.

4. listopadu.

V klášteře Val-Richer° [val rišé] v Normandii, roku 1693, 8. dne tohoto měsíce, zesnul slavný Opat, **Dominik Georges** [žorž]. Byl knězem ve světě a převelice vyhledávaným pastýřem duší. Řádový hábit přijal od navýsost zbožného Opata Barberia Ludvíka Quinet a [kineta], a zásluhou mladého Komendatárního Opata, jeho bývalého žáka, který mu byl převelice vděčný, se stal řeholním Opatem kláštera Val-Richer [val rišé]. Připojil tento klášter k přísnější Observanci, a obnovil tam mnišskou kázeň. On sám však žil v chudobě mezi bratry, k sobě přísný, jinak mírný a pokorný, staral se o věci časné, vládl sice s jistou přísností, přece však přívětivě a s otcovskou starostí o potřeby bratří. Opati Přísnější Observance jej spolu s opatem de Rancé [də rãnsé] vyslali do Říma, aby tam obhájili jejich záležitost, a též v následujících letech jej tam několikrát poslali. Generální kapitula i Biskupové jej často ustanovovali Visitátorem mužských

⁷ Episcopus Armacensis, Arcibiskup diecéze Armagh na jihovýchodě Severního Irska. Tento biskupský stolec založil a prvním Biskupem byl svatý Patrik. Dnes má sídelní arcibiskup titul Primas irský a po většinu 20. století byl i kardinálem.

⁸ *Monasterium Lucidæ-Vallis*, **Kloster Lichtenthal** je klášter cisterciaček ve městě Baden-Baden, ve státu Baden-Württemberg. Založen 1245 z kláštera Wald, 1802 jej markrabě Karl Friedrich von Baden vzal pod svou ochranu, takže nebyl nikdy zrušen. Je součástí kongregace Wettingen-Mehrerau. (srpen, pozn. 43)

⁹ Monasterium Vallis-Richerii, Abbaye Notre-Dame du Val-Richer byl cisterciácký klášter v obci Saint-Ouen-le-Pin nedaleko Lisieux v Normandii. Založen 1146 z Clairvaux, zrušen 1791.

i ženských klášterů. Kněžské promluvy, které spásně začal sepisovat ještě když pobýval ve světě, z vůle Představených dokončil, a ve velké účtě jej chovali i představitelé království. Zesnul ve svých osmdesáti letech, s převelikými zásluhami o Církev i Řád. (Hag., n. 607).

Roku 1232, byl v Německu založen klášter in Seligenthal, ¹⁰ jenž byl týž den roku 1835 obnoven.

Roku 1831, byl založen klášter Panny Marie od svatého Sixta, 11 v Belgii. Roku pak 1892, byl v Kanadě založen klášter Panny Marie u jezera Mistassini.

5. listopadu.

V Guyaně, roku 1798, v Hospodinových očích drahocenná smrt Otce **Norberta Rœlants** [rulants], provisora kláštera Svatého Bernarda¹² u řeky Šeldy. Když byl tento klášter zrušen povstalci poslanými z Francie, on byl násilím odstraněn z úřadu správce nabytých majetků, které jim kdysi dobrodinci svěřili jako správcům k podpoře chudých. Poté však, protože odmítl složit nedovolenou přísahu, je v noci «následníci» shromáždili do soukromých oratoří, a on byl odsouzen k trestu deportace. Po dlouhé cestě po zemi i po moři, kdy byl přesycen protivenstvími a urážkami, přistáli v Guyaně, a přišel rozkaz jej převézt do hrozivé pustiny osady Conanama. Zde žil zbaven i těch nejnutnějších věcí, sužován takovými útrapami, že po několika týdnech jej tam bratři, k nimž tam byl připojen, totiž **Klement van Bever** [fan befer], **Jakub de Mals** a **Edmund Eyskens** [ajskens], nalezli ležet zabaleného v hadrech jako mrtvolu. A krátce nato jej zachvátil těžký průjem, načež tento pravý mučedník

¹⁰ Monasterium Felicis-Vallis, Kloster Seligenthal je klášter cisterciaček v dolnobavorském městě Landshut, přibližně mezi Řeznem a Mnichovem. Založen 1232, 1236 podřízen klášteru Kaisheim, zrušen 1803, obnoven 1836. (září, pozn. 91)

¹¹ *Abbatia B. M. de Sancto Sixto*, **Sint-Sixtusabdij Westvleteren** je trapistický klášter ve stejnojmenné vesnici v Západních Flandrách poblíž belgických Yper. Založený 1831 z kláštera Mont des Cats, 1871 povýšen na opatství, mají slavný pivovar, který v roce 2005 vyhrál cenu "Nejlepší pivo světa." (červen, pozn. 84)

¹² Locus Sancti Bernardi ad Scaldim, Cisterciácký klášter svatého Bernarda u řeky Šeldy ve městě Hemiksem, provincie Antwerpy, Belgie. Založený v roce 1243, zrušený 1797 za Francouzské revoluce. Komunita přesídlila do města Bornem, asi 10 km odsud, na břehu stejné řeky, nový klášter má tedy stejné latinské jméno. (červen, pozn. 6)

¹³ alvi profusionis morbus

odešel do nebeské blaženosti, zatímco povzbuzoval bratry, kteří se mu brzy stali společníky i ve slavné smrti. (Hag., n. 302 et 303).

Roku 1284, posvěcení kostela Svatého Jana ve Stams *u* v Tyrolsku. ¹⁴
Roku 1875, klášter Bonneval ¹⁵ [bonval] v diecézi Rodez [rodé] byl obnoven pro mnišky, kterýžto byl nejspíš roku 1147 založen pro mnichy.

6. listopadu.

V belgickém klášteře Aulne¹6 [óln], **blahoslavený Šimon**, konvrš. Pocházel snad z gelderské¹7 hraběcí rodiny, jako chlapec ve věku šestnácti let (veden andělem) přišel do tohoto kláštera, kde – zatímco skrýval svůj vznešený původ – dostal příkaz, aby se staral o dobytek. Nejprve byl prosycen milostmi a útěchami, pak byl však zkoušen těžkými pokušeními, používal navýsost tvrdá cvičení, aby si podmanil své tělo, a poté došel takového spojení mysli s Bohem, že byl obdarován jedinečnými milostmi a charismaty. Jako správce grangie věci sobě svěřené pečlivě a úspěšně vedl, avšak od modlitby jeho duch nepolevoval, ani svému tělu neulevil od pokání, a tehdy se převelice proslavil darem nahlížení do svědomí jiných lidí. Ten používal, též na příkaz Svatého Otce, k obrácení i útěše mnohých. Svatě odešel ze světa roku 1228, ve věku osmdesáti pěti let; a jeho ostatky pak bratři zbožně sebrali a vystavovali věřícím k učtění. (Hag., n. 151).

V Braniborském markrabství, roku 1179, **Ritso**, 18 první Opat kláštera Zinna 19 [cinna], jejž zavraždili Luticové 20 poté, co ohněm a mečem vypleni-

¹⁴ in agro Teriolensi

¹⁵ *Monasterium B. M. Bonævallis Rutenensis*, **Abbaye Notre-Dame de Bonneval** je klášter trapistek v obci Le Cayrol v diecézi Rodez poblíž Toulouse či Montpellier na jihu Francie. Založen 1147 z kláštera Mazan jako cisterciácký, zrušen 1791, 1875 jej obnovily trapistky z kláštera Maubec.

¹⁶ Alna (Monasterium Alnensis), Abbaye d'Aulne byl cisterciácký klášter nedaleko města Charleroi na jihu Belgie. Založen 657 jako benediktinský, 1147 byl nabídnut sv. Bernardovi a stal se cisterciáckým. Zrušen a zničen revoluční gardou v roce 1794. (září, pozn. 95)

¹⁷ *Gelria*, **Geldry** (**Gelderland**) je nizozemská provincie, která se nachází na středovýchodě země. Hlavním městem je Arnhem.

¹⁸ orig. *Rizo*, nejspíše německý pravopis.

¹⁹ *Cœna S. Mariæ*, **Kloster Zinna** byl cisterciácký klášter v braniborské obci Jüterbog nedaleko Berlína. Založen 1170 z Altenbergu, zrušen 1553.

²⁰ orig. Lithewiri, toto slovo ale nelze dohledat. Jiné zdroje uvádějí prostě severské polabské Slovany, což dle podobnosti jména budou asi Luticové (Liticové)

li klášter; touto zkázou zděšený konvent odešel do města Jutriboc, ²¹ dokud nebyl klášter roku 1227 obnoven. – Též kolem roku 1185 v tomtéž markrabství byl Slovany zabit **Sebold**, první Opat kláštera Lehnin. ²² (Hag., n. 192 et 194 b).

Roku 1892, byl v Kanadě založen klášter Panny Marie u Louky.

7. listopadu.

V belgické vsi Ramillies²³ [ramilí], roku 1568, byl umučen **Pavel Lamps** [lāmp], mnich či konvrš kláštera Boneffe²⁴ [bonef]. Když bludařští vojáci vypálili tento klášter, Pavel se chtěl zachránit útěkem, avšak byl zajat. Na znamení nenávisti k náboženství jej okamžitě, dokonce oděného v mnišský hábit, přivedli ke kříži, přivázali k němu provazem, a rozhořčeni, aby nebyl z tohoto světa vyrván příliš rychle, do něj stříleli²⁵ tak dlouho, dokud nevypustil duši.— Opět roku 1577, dne 27. dubna, **Reiner Rahier** [rahijé], Opat kláštera Val-Saint-Lambert²⁶ [val-sén-lāmbér], byl kalvínskými bludaři krutě zavražděn. Také roku 1580, neznámého dne, mnich zmíněného kláštera Boneffe [bonef] **Balduin Fastrade** [fastrád], jejž kalvínští vojáci vhodili do řeky Mázy,²² také na znamení nenávisti k víře, a tak «smrt ztratil a život nalezl».²² (Hag., n. 273).

²¹ *Jutrebacium*, slovansky **Jutriboc**, německy **Jüterbog**, dnes braniborské město s 12 tisíci obyvateli, asi 60 km na jih od Berlína, nedaleko Lužice.

²² *Monasterium Lehninensis*, **Kloster Lehnin** byl cisterciácký klášter ve stejnojmenné obci v Braniborsku, nedaleko Berlína (západně). Založen 1180 z kláštera Sittichenbach, zrušen 1542.

²³ *pagum Ramilliensis*, dnešní obec Ramillies na jihu Belgie poblíž Nivelles, mezi Bruselem a Lutychem.

²⁴ *Cœnobium Boneffiensis*, **Abbaye de Boneffe** byl cisterciácký klášter ve stejnojmenné obci poblíž města Namur, jihovýchodně od Bruselu. Založen 1227 z Clairvaux pro sestry, 1461 je vystřídali bratři, zrušen 1794.

²⁵ *per ignivomam manuballistam frequenter transfodiunt.* Překlad viz <u>Dekret</u> Kongregace pro blahořečení a svatořečení č. 64.

²⁶ Vallis-Sancti-Lamberti, Abbaye du Val-Saint-Lambert byl cisterciácký klášter v obci Seraing u belgického Lutychu. Založen 1202 ze Signy, zrušen 1796, mniši vyhnáni a kostel byl zbourán. V klášteře je teď známá sklárna.

²⁷ flumen Mosa

²⁸ mortem perdidit et vitam invenit z antifony ke svaté Anežce Římské: Diem festum sacratissimæ Virginis celebremus, qualiter passa sit beata Agnes ad memoriam revocemus, tertiodecimo ætatis suæ anno mortem perdidit et vitam invenit, quia solum vitæ dilexit auctorem.

V klášteře Panny Marie z Milosti v obci Bricquebec²⁹ [brik-kebek], roku 1906, zesnul nadmíru zbožný Bratr Clemens Coppin [kopan], konvrš. Již od dětství si jedinečným způsobem zamiloval ticho a samotu. Jako mladík se vyučil povolání rybáře a na moři podstoupil nebezpečenství i přetěžké útrapy. Proto narukoval do armády k námořnictvu. Ve všech zkouškách tohoto převelice drsného života si víru i nevinnost zachoval neporušené. Po skončení vojenské služby se ani nevrátil domů, aby dal sbohem své rodině a přátelům, ale se společníkem se vydali rovnou do kláštera. Zde si pak křestní roušku stejně, jak ji přinesl, zachoval až do nejvyššího stáří běloskvoucí, a pouze láska podněcovala všechny skutky jeho života. Byl odměřený, ale ke všem stejně, úslužný, avšak za službu nic nepožadoval, vážný, ale plný pokoje. Úřady sobě svěřené vykonával po padesát šest let s jedinečnou péčí, nikoliv ve spěchu, avšak v klidu, náležitě sloužil Bohu. Když vykonával úřad Portýře, každého přívětivě přijal, bez jakéhokoliv rozrušení či netrpělivosti, přitom si vždy dával za příklad Ježíšovu dobrotu a prosil Pána, aby jej ve svých dobrých skutcích vždy Sobě podřídil, a jeho činy a slova Sám vedl. Ještě jako stařec snášel námahu úřadů almužníka i portýře s veškerou mírností ducha. Když mu bylo sedmdesát osm let, zbožně zesnul v Pánu. (Hag., n. 758).

8. listopadu.

V Clairvaux, **blahoslavený Godfríd de la Roche**³⁰ [de la roš], kdysi Biskup v Langres [lãngr]. Byl pokrevně příbuzný se Svatým Otcem Bernardem, od dětství s ním vychováván, byl mu též společníkem i v jeho obrácení. Později jej Svatý Bernard ustanovil představeným nového opatství Fontenay³¹ [fontené]. Když je založil a zřídil v něm řeholní život, vrátil se do Clairvaux, kde po několik let, především v době rozkolu, když se

²⁹ Monasterium B. M. de Gratia in Bricquebec, Abbaye Notre-Dame-de-Grâce de Bricquebec je trapistický klášter v obci Bricquebec na severovýchodě Normandie (Francie). Klášter založil v roce 1824 diecézní kněz Bon-Henry Onfroy (1777-1857), který chtěl odejít do kláštera, a jeho biskup mu dal svolení pouze pod podmínkou, že jej v diecézi sám založí. Na pomoc pak dostal tři mnichy z kláštera Port-du-Salut. (červenec, pozn. 22)

³⁰ *Godefridus a Rupe*, **Godefroy de la Roche Vanneau** bratranec Bernarda z Clairvaux, byl francouzský řeholník z poloviny 11. století, který byl v letech 1119 až 1126 opatem ve Fontenay a poté v letech 1138 až 1163 biskupem v Langres. Zemřel 1164 v Clairvaux. (říjen, pozn. 58)

³¹ *Fontanetum*, **Abbaye de Fontenay** byl cisterciácký klášter v burgundské obci Marmagne (mezi Dijonem a Auxerre). Založen 1118 z Clairvaux, zrušen 1791. Odsud byl založen klášter Sept-Fons.

Svatý Bernard v rozličných oblastech sám postavil nebezpečím svaté Církve, pečlivě a věrně spravoval jeho záležitosti, takže jej Svatý Bernard nazýval «berlou své slabosti, světlem svých očí a svou pravou rukou». Poté však byl jmenován Biskupem v Langres [lāngr]. Zde spolu se Svatým Bernardem hlásal křížovou výpravu, a jako rádce vytáhl s králem Ludvíkem VII. do Jerusaléma. Když strávil dvacet tři let v počtách biskupské služby, oslovil Svatého Otce, a usilovnými naléhavými prosbami, «aby mohl obejmout svou Ráchel» si vyprosil uvolnění ze služby. V Clairvaux, na místě, odkud Svatý Bernard už odešel, si pak nechal postavit velmi skromnou kapličku, a bydlel tam v domě Svatého Bernarda, který k té kapličce přiléhal, když roku 1165 šťastně zesnul. (Hag., n. 100).

Ve Španělsku, kolem roku 1600, zesnul Otec **Placidus Luzuriaga**, Opat Řádné Observance. Po třicet let byl jako Opat představeným různých klášterů. Zasazoval se o to, aby zabezpečil veškeré potřeby mnichů ještě dříve, než si všimnou, že jim něco schází. Proto jej měli všichni nanejvýš rádi. Když pak zestárnul a zeslábl, navrátil se do kláštera Herrera³² [errera], kde se jeho nemoc zhoršila natolik, že bratři dal obvyklé znamení pro svolání komunity k umírajícímu. On je však poslal zpět a s jistotou předpověděl den své smrti. Ten pak nastal, a když bratři začali zpívat apoštolské vyznání víry, Placidus začal antifonu «Iste cognovit».³³ Oni se překvapeni ptali, proč. Nato jim odpověděl, že je přítomen Svatý Otec Robert a spolu s ním mnozí další Svatí Řádu. A toto když pronesl, jeho duše byla uvolněna z těla. Po několika letech se stalo, že jeho hrob, který se nacházel v křížové chodbě, byl otevřen, a zavanula z něj sladká vůně; a když kopali hlouběji, nalezli jeho neporušené tělo. (Hag., n. 504).

Ve španělském klášteře Las Huelgas³⁴ [uelgas], roku 1246, odešla nejjasnější královna **Berengaria**, matka Svatého Ferdinanda III., také sestra

³² *Monasterium Ferrariense*, **Monasterio de Santa María de Herrera** byl cisterciácký klášter v obci Miranda de Ebro v provincii Burgos na hranicích s Baskickem. Založen 1044 jako benediktinský, na impuls z komunity přišli 1176 Cisterciáci z kláštera Sajazarra a klášter byl cisterciácký až do zrušení v roce 1835. V roce 1897 sem přišly karmelitky, v roce 1905 je nahradily trapistky, které se v roce 1921 vrátily do Francie, pak sem přišli Kalmaldulští Poustevníci z hory Corona, kteří zde žijí dodnes.

³³ Iste cognovit justitiam, et vidit mirabilia magna, et exoravit Altissimum, et inventus est in numero Sanctorum.
On poznal spravedlnost, a uzřel velké a podivuhodné věci, a modlil se k Nejvyššímu, a nachází se mezi Svatými.

³⁴ *Monasterium Huelgense*, **Santa María la Real de Las Huelgas** je klášter cisterciaček v krajském městě Burgos na severu Španělska. Založen 1187 z kláštera Tulebras, měl rozsáhlé výsady od krále a nebyl nikdy zrušen.

Blanky *Kastilské*, matky Svatého Ludvíka, krále Francie, vynikající povahou i zbožností, také se velmi zasloužila za Církev a vlast, též i o Cisterciácký Řád, a budiž uchována ve věčné paměti.

9. listopadu.

Ve Francii, blahoslavený Gaufríd,35 jenž bývá někdy označován dle svého rodného města z Auxerre [osér]. Ve světě byl klerikem a žákem slavného učence Petra Abelarda, avšak plamenná slova kázání Svatého Otce Bernarda, které měl v Paříži ke klerikům, pronikla do jeho srdce, a spolu s dalšími se k němu přidal. Přesvatý Otec si Gaufrída nesmírně zamiloval a později jej učinil svým sekretářem, 36 a společníkem při hlásání křížové výpravy v Německu. Zapsal též zázraky, které Svatý Bernard na této cestě vyprosil. Také mnohé jeho dopisy sebral do jednoho celku a byl i autorem jiných spisů a prvním životopiscem tohoto Svatého. – Roku 1159 se stal Opatem v Igny³⁷ [iňi], po dvou letech byl přeložen jako Opat do samotného Clairvaux. Tehdy ve snaze ještě více na zemi oslavit přesvatého Otce a Učitele, vyvinul veškerou snahu, aby byl Svatý Bernard zanesen mezi Svaté. Avšak poté, co svému klášteru vládl po čtyři roky, kvůli nějakým obtížím, nejspíše spojených s veřejnými záležitostmi Církve, složil svůj úřad. Později se však stal Opatem kláštera Fossanova³⁸ a posléze Hautecombe³⁹ [ótkómb], a Svatý Otec Alexandr III. jej jako svého Apoštolského Legáta poslal do Orientu. Odešel k Pánu roku snad 1190 či trochu dříve. (Hag., n. 120).

V brabantském klášteře Villers⁴⁰ [vijé], připomíná se svatý konvrš **Mikuláš**, pastýř ovcí, člověk malé postavy, jenž si převelice tvrdě podma-

³⁵ *Gaufridus Antissiodorensis*. Francouzská varianta **Geoffroy** nemá přímý český ekvivalent, proto stejně jako Tomáš V. Korec v knize *Život svatého Bernarda* používám počeštěnou latinskou verzi Gaufríd.

³⁶ notarius

³⁷ *Igniacum,* **Abbaye Notre-Dame d'Igny** je klášter trapistek v obci Arcis-le-Ponsart nedaleko Remeše na severu Francie. Založen 1126 z Clairvaux jako mužský, zrušen 1790, znovu osídlen trapistkami 1929. (srpen, pozn. 88)

³⁸ *Fossa-nova*, **Abbazia di Fossanova** byl cisterciácký klášter v obci Priverno nedaleko města Latina, asi 100 km jihovýchodně od Říma. Založen 1163 z Hautecombe, zrušen 1810. (říjen, pozn. 60)

³⁹ *Altacumba*, **Abbaye royale d'Hautecombe** je cisterciácký klášter v obci Saint-Pierre-de-Curtille na západním břehu jezera Bourget, v Savojsku (nedaleko Annecy, jihovýchod Francie u italských hranic). Založen 1125 z Clairvaux (dílem Amedea z Lausanne), zrušen 1790, obnoven 1826 – 1922, pak byl klášter svěřen benediktinům, a nakonec v roce 1992 Chemin neuf.

ňoval své tělo. Kdo jej spatřil, myslel si, že vidí Arsenia či jiného z dávných poustevníků, měl sice černé tělo, avšak krásnou mysl. Po mnoho let jedl pouze jednou denně, a ve dne v noci své údy krotil ciliciem. Jen velmi vzácně vystoupil na lůžko, a používal vždy poleno namísto polštáře. Díky tomu, jak rostl ve čtnosti, si mnozí zvykli k němu přicházet, a on jim dlouho poskytoval skutky milosrdenství a lásky. Žil pak v Řádu padesát let. (Hag., n. 414).

Roku 1896, posvěcení kostela kláštera Mariastern⁴¹ v obci Gwiggen (Vorarlberg).

10. listopadu.

V Meklenbursku,⁴² roku 1179, umučení **sedmdesáti osmi mnichů a konvršů** zaniklého kláštera Doberan,⁴³ což byl, jak čteme, «jediný obranný val víry». Avšak když smrt vzala jeho zakladatele, knížete Pribislava, «ti z náčelníků, kteří víru v Krista předtím naoko vyznávali, klášter napadli ohněm a mečem, zavraždili všechny, koho potkali, a mysleli si, že takto snadno rozvrátí nové náboženství, pokud rozdrtí jeho hlavu, o níž se domnívali, že sídlí tam». (Hag., n. 193).

V klášteře Panny Marie z Trappy, roku 1685, zbožně odešel **Euthymius Fourdaine** [fúrdén], mnich. Jako Novic byl zdraví dosti nepevného a ani vzdělaný nebyl, rozum měl však v pořádku a svědomí zcela přímé, takže se v krátké době naučil nést svůj kříž za Kristem. V přísnosti k sobě sama mu nebylo rovno, nanejvýš totiž toužil po pokání, útěchy nežádal ani si nevolil, a přijímal je pouze z řeholní poslušnosti. Nechtěl se modlit ani za to, aby byl uzdraven ze svých neduhů, avšak žil v dokonalém souladu s božskou Vůlí a byl jí podřízen, i v těch nejmenších předpisech Řehole byl naprosto a přesně věrný, také mírný a pokorný, vyrovnaný, upřímný, prostý a plný lásky, a v obavě, že by se mohl znelíbit Bohu, se všemožně staral, aby se tak nestalo; a ani v těch nejtěžších a dlouhodobých nesnázích a útrapách svých nemocí se jeho duch nikdy nezneklidňoval.

⁴⁰ Villarium, Abbaye de Villers-en-Brabant byl cisterciácký klášter v belgickém městečku Villers-la-Ville poblíž belgického Bruselu. Založen 1146 z Clairvaux, zrušen 1796 během Francouzské revoluce. (červen, pozn. 79)

⁴¹ Stellæ Mariæ in Gwiggen (Vorarlberg)

⁴² *terra Megalopolitana*, německá historická země **Mecklenburg** na severu, na baltském pobřeží u Dánska.

⁴³ *Dobranum*, **Kloster Doberan** byl cisterciácký klášter v obci Bad Doberan na severu Německa, poblíž města Rostock. Založen polabskými Slovany (obodritský kníže Pribislav) v roce 1171 z kláštera Amelungsborn, zrušen 1552.

Když vyletěl do nebe, Opat de Rancé chtěl sám být pohřben hned vedle jeho hrobu. (Hag.. n. 619).

Roku 1480, byl v Německu založen klášter Mariawald, 44 jenž byl obnoven dne 6. prosince 1860, *a 15. září 2018 opět zrušen*.

listopadu.

V Německu, připomíná se vznešený muž **Jindřich**, Opat Údolí Svatého Petra neboli kláštera Heisterbach. 45 Když byl kanovníkem v bonnské katedrále, z vnuknutí Páně tajně opustil prolhaný svět. Jeho bratři, vojáci, jej však násilím přivedli domů, zanedlouho nato však znovu utekl, a tím, že přijal hábit, veškerou naději na návrat zcela zhatil. Později byl zvolen Opatem, a během své více než třicetileté vlády přivedl svůj klášter až na samý vrchol. Milostí i zásluhami byl převelice drahý místním knížatům, taktéž úctou a autoritou byl nadán natolik, že i ve věcech veřejných měl velký vliv. I Biskupové v obtížných záležitostech často využívali jeho rad. Spolu s dalšími Opaty Řádu přijal od Svatého Otce poslání hlásat křížovou výpravu, což i naplnil s velkým zápalem i moudrostí. On sám byl překrásně ozdoben božskou učeností, a svého přeslavného Převora Cæsaria velmi povzbuzoval, aby se věnoval psaní. Jedinečným způsobem byl oddán Nejsvětější Svátosti, převelice věrný Officiu, milý byl Bohu i lidem, a tak odešel v tento den roku snad 1245. (Hag., n. 391).

Také v Německu, v klášteře Nové Pole Panny Marie Isenhagen,⁴⁶ se připomíná blažený muž **Alrad z Eldingenu**, konvrš. Ve světě byl vazalem

⁴⁴ *Monasterium B. M. de Nemore*, **Abtei Mariawald** byl cisterciácký, později trapistický klášter u vsi Heimbach na severozápadě Německa nedaleko Bonnu či hranic s Francií. Založen 1480 z kláštera Bottenbroich, zrušen 1796 při Francouzské revoluci, 1860 obnoven trapisty z alsaského kláštera Oelenberg, 2018 opět zrušen.

⁴⁵ *Vallis S. Petri seu Ĥeisterbach*, **Kloster Heisterbach** byl slavný cisterciácký klášter u Bonnu v Německu. Založen 1189 z Himmerodu, zrušen 1803. (srpen, pozn. 140)

⁴⁶ Novalis Sanctæ Mariæ, **Kloster Isenhagen** byl klášter cisterciaček v dolnosaské obci Hankensbüttel nedaleko Hannoveru. Založen 1243 jako mužský v obci Alt Isenhagen, po 16 letech však vyhořel a 1262 byl znovu vystavěn, už jako ženský. Pak byl dvakrát přesunut a od roku 1345 je na současném místě. 1540 byl klášter přeměněn v evangelický, proti čemuž se sestry v čele s Abatyší rázně postavily, nakonec se však musely podřídit. Klášter s komunitou, do které mohou vstoupit i rozvedené ženy, existuje dodnes, a pro návštěvy platí "3G-Regel – geimpft, genesen, getestet).

brunšvicko-lüneburského vévody; avšak těšil se z nesmírného věhlasu a byl velmi udatným vojákem, v nedávno založeném klášteře Isenhagen pak chtěl přijmout hábit konvrše. Zde si chvályhodným vykonáváním správy časných statků, spíše však pohrdáním sebe sama, modlitbou a podmaňováním si svého těla, získal značnou úctu a a vážnost. A když zanedlouho potom zemřel, zcela zaslouženě, jak napsal dávný kronikář, byl připočten k blaženým mrtvým, jež v Pánu umírají. Věřící často navštěvují jeho hrob pro časté zázraky, které se tam udávají, a uctívají jej «jako by byl prohlášen za svatého». (Hag., n. 165).

12. listopadu.

Ve francouzském klášteře Fontfroide⁴⁸ [fonfroád], roku 1895, zesnul Nejdůstojnější Pán Maria-Jan Léonard [leonár], Opat. Byl představeným Malého semináře, když ve svých čtyřiceti letech bez váhání uposlechl volání Božího, vznešený úřad i své místo, s dovolením Biskupa, velkodušně opustil a vstoupil do kláštera Panny Marie ze Sénanque⁴⁹ [senãnk]. Uplynulo několik let, když byl poslán, aby znovu vystavěl pobořené opatství Fontfroide [fonfroád]. Zde se zcela oddal přísnému a zbožnému životu, a pověst jeho svatosti se rozšířila do široka a do daleka, a lidé jej navštěvovali jako druhého Svatého Jana Bosca či Svatého Jana Viannev. Mnozí poznali, že byl nadán také prorockým duchem. Po všeobecné volbě pak nastoupil po zakladateli Kongregace Dom Bernardu Barnouinovi [barnuinovi] do čestného úřadu Generálního Vikáře. V lásce Boží statečně přemáhal bolesti choroby, která jej sužovala, přičemž nepřestával pozvedat duše mnohých. Poslední čtyři roky svého života podstupoval pravé mučednictví. Vzdával však Bohu díky za to, že mu přenechal tělo k utrpení a srdce k milování. Když jako osmdesátník odešel ze života, všichni sháněli jeho ostatky. (Hag., n. 739).

V Clairvaux, se připomíná udatný zápasník **Everhard**, kdysi Velmistr templářských rytířů. Aby se zasvětil do ještě posvátnějších vojenských tajemství, odebral se do Clairvaux, kde sílu těla začal nikoliv posilovat, ale

⁴⁷ cf. Zjevení 14:13 Beati mortui, qui in Domino moriuntur.

⁴⁸ *Monasterium Fontis-frigidi*, **Abbaye Sainte-Marie de Fontfroide** byl cisterciácký klášter u města Narbonne na jihu Francie, u pobřeží nedaleko Carcassone. Založen 1093 jako benediktinský, 1145 se přidal k cisterciácké reformě jako dcera Grandselve, 1791 zrušen, 1858 obnoven, 1901 opět zrušen.

⁴⁹ *Monasterium B. M. de Senanqua*, **Abbaye Notre-Dame de Sénanque** je cisterciácký klášter v obci Gordes nedaleko Avignonu na jihu Francie. Založen 1148 z kláštera Mazan, zrušen 1791, obnoven 1857 z Lérins, zrušen 1903, obnoven 1926 opět z Lérins.

lámat posty, nočním bděním a mnoha jinými útrapami, totiž aby umrtvoval svou vlastní vůli, a také prokázal, že je milovník dobrovolné chudoby. Byl vytrvalý ve zkroušenosti a modlitbě, pro svá minulá selhání každý den svými nářky snažně vyprošoval milosrdenství Krista Pána. Když toto prováděl každý den, zjevil se mu jednou Pán Ježíš, a zasloužil si od něj slyšet: «Jsou ti odpuštěny tvé hříchy». (Hag., n. 333).

13. listopadu.

Svátek všech Svatých, jež bojovali pod Řeholí Svatého Otce Benedikta, který ustanovil Papež Pavel V. roku 1612.

V německém klášteře Sichem, ⁵⁰ **blahoslavený Volkuin** [folkuin] či **Vulchin**, ⁵¹ Opat. Když město, ve kterém jako klerik přebýval, postihlo veliké neštěstí, a Bůh ušetřil pouze jej samotného, byl na duchu tak zkroušen, že v klášteře Walkenried ⁵² oblékl mnišský hábit. Poté byl zásluhou svého vznešeného života zvolen duchovním otcem nového kláštera, který se zakládal v Sichemu. Ještě v ten den, co opouštěl svůj klášter Walkenried, jednomu z mnichů, který se s ním měl vydat na cestu, ale nemoc jej upoutala na lůžko, v okamžiku navrátil zdraví. I téměř všechny ostatní jeho skutky, o kterých vypráví jeho životopisec, jsou zázračné a podivuhodné. Měl ve zvyku, že v pátek, pokud nebyl velký svátek, se spokojil s chlebem smíseným s popelem a vodou, kterou však milosrdný Pán nejednou ráčil proměnit v to nejlepší víno. Lidem, které sužovaly rozličné choroby, navrátil zdraví, očistil malomocného, vzkřísil mrtvé nemluvně. Po jeho smrti, kterou obdržel roku 1154, se ještě rozmnožilo množství jeho zázraků, mezi nimiž je zaneseno i vzkříšení mrtvého. (Hag., n. 102).

⁵⁰ Sichemium, **Kloster Sichem** či **Sittichenbach** byl cisterciácký klášter v části Sittichenbach Lutherova města Eisleben, nedaleko Lipska, ve spolkové zemi Sachsen-Anhalt. Založen 1141 z kláštera Walkenried, zrušen 1540.

⁵¹ Folquinus seu Vulchinus

⁵² *Walkenreda*, **Kloster Walkenried** byl cisterciácký klášter ve stejnojmenné obci v Dolním Sasku, nedaleko Erfurtu. Založen 1129 z kláštera Kamp, 1546 přijal klášter augsburgské vyznání, evangelický konvent, již delší dobu nefunkční, byl formálně rozpuštěn v roce 1648.

V klášteře Panny Marie z Milosti v obci Bricquebec⁵³ [brik-kebek], roku 1879, zbožně odešel Bratr **Abel Sehier** [sejé], konvrš, význačný čtitel silencia. Když v klášteře pracoval jako kovář, jednou rukou spolu s kleštěmi držel i růženec Panny Marie, druhou pak používal své těžké kladivo, a modlitbu tak ustavičně spojoval s prací. Aby se Novicové naučili zachovávat silencium, dostávali z někdy a úkol s ním pracovat; a ani dělníkům, kteří chodili k němu do služby, neřekl ani o slovo navíc, než si žádala nutnost. Když měl práci hotovou, pospíchal do kostela, taktéž pokaždé, když měl volno, zdálo se, že nedokáže opustit Nejsvětější Svátost. Padl na kolena, oči měl vždy zavřené či upřené na Svatostánek, «hleděl na Něj a On jej očekával». Když jako stařec přebýval na ošetřovně, ráno v hodinu stanovenou nemocným vstal, vkleče před svou židlí se pomodlil obvyklé ranní modlitby, načež beze všech svědků pokojně odešel a připojil se ke Svatým Řádu, jejichž svátek se zrovna slavil. (Hag., n. 720).

14. listopadu.

V brabantském klášteře Villers⁴⁰ [vijé], připomíná se Nejdůstojnější Opat **Walter z Utrechtu**.⁵⁴ Pocházel ze slavné rodiny, a z kláštera Vaucelles⁵⁵ [vósel] přišel do Villers [vijé]. Celý byl zapálen ohněm lásky a zcela pohlcen Bohem, a ve světě po ničem jiném netoužil než přivádět lidi k řeholnímu životu a zakládat kláštery panen. Vypráví se o něm, jak čteme v Kronice, že díky tomu, že polovinu či skoro celý den rozjímal nebo se modlil, nacházel se v takové vyrovnanosti a klidu mysli, že ani jedna, byť ta nejmenší myšlenka, odnikud na jeho ducha nedotírala; a také že za čtyřicet let nespáchal úmyslně ani lehký hřích. Také o věci časné se počtivě staral. Když se pak, stižen stářím, zakalil jeho zrak, ani poté nepřestal sloužit Mši svatou, zdálo se, že byl obdařen darem čtení i přesto, že neviděl. Poté, co o maličko více než sedm let zastával úřad Opata, v klášteře Val-Saint-

⁵³ *Monasterium B. M. de Gratia in Bricquebec*, **Abbaye Notre-Dame-de-Grâce de Bricquebec** je trapistický klášter v obci Bricquebec na severovýchodě Normandie (Francie). Klášter založil v roce 1824 diecézní kněz Bon-Henry Onfroy (1777-1857), který chtěl odejít do kláštera, a jeho biskup mu dal svolení pouze pod podmínkou, že jej v diecézi sám založí. Na pomoc pak dostal tři mnichy z kláštera Port-du-Salut. (červenec, pozn. 22)

⁵⁴ Walter de Trajecto Inferiore

⁵⁵ *Monasterium Valceilensis*, **Abbaye de Notre-Dame de Vaucelles** byl cisterciácký klášter v obci Les Rues-des-Vignes nedaleko Arrasu na severu Francie. Založil jej v roce 1131 sám sv. Bernard, zrušen 1790. Klášter byl zničen, poté částečně obnoven, a dnes se tam konají např. výstavy orchidejí.

Lambert²⁶ [val-sén-lãmbér] jej zastihla smrt, a tam byl i pohřben, a sice roku 1221. (Hag., n 395).

V Clairvaux, památka čtihodného mnicha **Viléma**, věkem i nábožností pokročilého. Po dlouhý čas žil v benediktinském klášteře Svatého Albína v Angers⁵⁶ [anžér], kde se souhlasem Opata po mnoho let přebýval v samotě, uzavřen ve svou úzkou celu. Když však sláva Svatého Bernarda a jeho kláštera dolehla k jeho uším, jeho duch nedokázal spočinout, dokud se zcela nepodřídil jeho přešťastnému duchovnímu vedení, čímž se z velmi horlivého stal ten nejhorlivější. Když jej Svatá Otec Bernard přijal, skrze svého Ducha mu Bůh Otec poslal veliké útěchy, a odhalil mu mnoho z nebeských tajemství. (Hag., n. 96).

15. listopadu.

Ve Francii, roku 1870, život se smrtí proměnil Důstojný Pán **Benedikt Michel** [mišel], Opat nejprve kláštera Val-Sainte-Marie⁵⁷ [val-sént-marí], poté kláštera Panny Marie od Boží Milosti (La Grâce-Dieu).⁵⁸ Příkladem i láskou byl jasným předobrazem svého stáda a všichni jej milovali jako otce. Svým dobrým duchem si totiž získal dobrou vůli všech, svou zbožností a podmaňováním si vlastního těla pak vzbuzoval obdiv. Zemřel na chorobu, kterou byl silou své lásky skrýval. V následujících letech, když jeho učtiví synové odcházeli do Tamié,⁵⁹ neopomněli vzít jeho

⁵⁶ *S. Albinus Andegavensis*, **Abbaye Saint-Aubin d'Angers** byl benediktinský klášter v Angers, hlavním městě departmentu Maine-et-Loire na severozápadě Francie. Kolem pohřební basiliky sv. Albína z Angers vznikl klášter už v 6. či 7. století, ten byl pak v 8. či 9. století nahrazen kanovnickou kapitulou, v roce 966 zde však už byl opět klášter až do francouzské revoluce. 1811 byl stržen kostel a klášter přeměněn v administrativní budovu.

⁵⁷ Vallis-Sanctæ-Mariæ, Val-Sainte-Marie byl klášter trapistů v obci Malans na východě Francie (u švýcarské hranice) nedaleko (jižně) od města Besançon. Založen 1834 trapisty z Bellevaux, kteří odešli z dočasného útočiště švýcarského kláštera Géronde, poté však museli uprchnout před revolucionáři zpět do Francie. Když však velikost kláštera již nestačila, odešli v roce 1849 s podporou biskupa do kláštera La Grâce-Dieu.

⁵⁸ *B. M. de Gratia-Dei*, **Abbaye de la Grâce-Dieu (Doubs)** byl cisterciácký, později trapistický klášter na území obce Chaux-lès-Passavant nedaleko (východně) od francouzského města Besançon. Založen 1139 z kláštera La Charité, zrušen 1791, obnoven 1844 trapisty z Val-Sainte-Marie, 1929 je vystřídali sestry z kláštera Port-Royal des Champs, které 2008 odešly do Igny.

⁵⁹ *Stamedium*, fr. **Tamié** je trapistický klášter nedaleko Grenoblu ve východní Francii (Savojsko). Založen 1132 z Bonnevaux, zrušen 1791, znovu osídlen trapisty 1861. (červen, pozn. 109)

ctihodné ostatky s sebou, a uložili je do samého středu kostela. A zůstává tam památka Důstojného Pána Benedikta ku požehnání. (Hag., Suppl., n. 712 b).

V klášteře Parc-aux-Dames⁶¹ [park-ó-dam] v Senlis⁶² [sɑ̃nlis], roku 1638, odešla zbožné paměti **Edmunda Duguet** [dügé], Podpřevorka. Již od raného věku byla oddána zbožnosti, přísnému životu a tělesné čistotě, a natolik zachovávala klausuru, že dokonce ani z důvodu léčení své smrtelné choroby se nenechala odvézt z kláštera, třebaže na ni lékaři naléhali. Třebaže ji postihly těžké nemoci, stále byla přítomna při božském Officiu; kruté bolesti přes rok snášela bez reptání; neúnavně se modlila za zdraví ostatních sester, a spásonosnými radami je povzbuzovala v lásce k ctnostem. Někdy ji sestry vídaly ve vytržení a její tvář zářila paprsky nezvyklého jasu. Takže si neustálými vzdechy vyžádala nebeský život, a zbožnou smrtí pak zesnula o vigilii svého přesvatého Patrona Edmunda, a byla pohřbená v křížové chodbě na místě, kde se čte.⁶³ (Hag., n. 570).

Roku 1866, posvěcení kostela Panny Marie z Gethsemani.

16. listopadu.

Svátek má **Svatý Edmund Rich** [rič], Arcibiskup z Canterbury. Z kanovníka v Salisbury se stal Arcibiskupem, a protože bránil práva církve, byl donucen uprchnout ze země, a v následování kroků svých předchůdců, Svatého Tomáše Becketa a Štěpána Langtona, Kardinála, přišel též do Pontigny,² kde byl opět přijat s veškerou účtou. Zde tedy po několik měsíců odpočíval, věnoval se četbě a usilovným modlitbám, v nichž setrvával ve dne i po většinu noci. Den ode dne se však zhoršoval jeho zdravotní stav, a když slunce pálilo více než obvykle, přišlo jeho blízkým vhodné, aby se odebrali na jiné místo, kde jsou nebesa a povětří příznivější. Odešel tedy z Pontigny a přišel do převorství v Soisy-Bouy⁶⁴ [soazi bui], Řádu Svatého Augustina. Převorovi i mnichům z Pontigny bylo však líto, že jim odňal svou přítomnost, on je tedy, pohnut lítostí, utěšoval těmito slovy: «Vrátím se, pravil, letos, hned o svátku svatého Edmunda,

⁶⁰ Cf. **Přísloví 10,7:** Památka spravedlivého bude k požehnání, kdežto jméno svévolníků zpráchniví. Též židovská titulatura י״ל, tedy זכרונו לברכה.

⁶¹ *Parcus Dominarum Silvanectense*, **Parc-aux-Dames** byl klášter cisterciaček v diecézi Senlis nedaleko Paříže. Založen 1205, zrušen 1790. (srpen, pozn. 4)

⁶² Silvanectense

⁶³ in claustro lectionis

⁶⁴ Soisiacum

krále a mučedníka (20. listopadu)». Což i následující události potvrdily. Právě v tento den bylo totiž do Pontigny přineseno jeho tělo. Zemřel sice ve zmíněném převorství, v tento den roku 1240, avšak když umíral, s největší naléhavostí žádal, aby byl pohřben v klášteře Pontigny, a tam je před i po svém zanesení do soupisu Svatých již po staletí a až dodnes převelice učtíván, a oslaven nesčetnými zázraky. (Hag., n. 8).

17. listopadu.

V saské Helftě, ⁶⁵ **Svatá Gertruda**, jež se přezdívá **Velká**, též bývá nazývána Theoložkou Nejsvětějšího Srdce Ježíšova a Prorokyní jeho veřejné úcty. Od pátého roku jejího života ji Pán oddělil od bouří světa a umístil do svatební komůrky svatého řeholního života. Avšak «oslepená šíleností», jak sama říká, příliš přilnula ke studiu svobodných umění, a poněkud zapomněla břit své mysli přizpůsobit poznání duchovního světla. Pán ji v tom však milosrdně předešel, a ještě než dovršila svůj pětadvacátý rok, a v jakémsi vzbouření mysli byla již určitým způsobem připravena k vlastnímu obnovení, On se jí ráčil zjevit, a od té doby s ní začal jednat jako pravý Ženich s nevěstou. Ustanovil ji jako živoucí komentář Písně Písní, a zázračným způsobem jí otevřel vzájemnou lásku mezi Sebou a její duší, pravá potěšení, a takovou blízkost, které lze jen dosáhnout.

[Mnohokrát se těšila z niterné blízkosti Krista narozeného, dostala též podíl na Mariině mateřské radosti. Se Svatým Janem spočívala na Ježíšově hrudi a naslouchala přesvatému tlukotu božského Srdce, jehož sladká slova, jak jí tehdy bylo zjeveno, byla vyhrazena našim časům, aby poté, co je uslyší, se opět rozpálil již stárnoucí a lásce Boží odumírající svět; stejně jako se vypráví o Svatém Bernardovi a Svaté Lutgardě. Pán se k ní v nadmíru laskavé útěše sklonil z útrpného dřeva kříže a v přesladká objetí ji přijal; stejně jako Svaté Lutgardě jí Pán nabídl své božské Srdce, jednou aby mu vzdala díky, jindy je na veliké znamení vzájemného spojení vyměnil za to její; stejně jako Svatý František v těle, tak ona přijala zas v srdci tělesně otisknutá stigmata Kristových přesvatých ran k učtívání a klanění; stejně jako Svatá Teresie si zasloužila své srdce míti probodené zlatým šípem lásky, a to vlastní rukou božského Ženicha. Mysli

⁶⁵ Helpithum seu Helfta in Saxonia, **Kloster Helfta (Helpede)** je klášter cisterciaček v místní části Helfta Lutherova města Eisleben ve spolkové zemi Sachsen-Anhalt, nedaleko Halle či Erfurtu. Založen 1229, zrušen 1542, obnoven 1999 z kláštera Seligenthal (kam přešla komunita z dánského Sostrupu).

⁶⁶ amore Dei torpescens

Svaté Teresie od Dítěte Ježíše nebyla vzdálena, a také ona nepoužívala věci nutné či užitečné pro sebe, avšak pro Pána, k jeho věčné chvále.]

Zesnula pak Svatá Gertruda v polibku a objetí Ženichově dne 17. listopadu roku snad 1302. Její účtu Papež Klement XII. roku 1739 rozšířil na celou Církev. (Hag., n. 10).

18. listopadu.

V klášteře Panny Marie z Trappy, 19. dne tohoto měsíce roku 1688 odešel **Euthymius l'Espinoy** [l'espinoa], mnich, o němž sám přísný Opat de Rancé [də rānsé], když měl promluvu v kapitule a chtěl bratry povzbudit, jednou dosvědčil, že od něj neslyšel ani slovo a neviděl vůbec nic, zač by si zasloužil pokárat, a ukázal, že za tři roky, po které přebýval v klášteře, velmi rychle vystoupal po všech stupních pokory, které popsal Svatý Otec Benedikt. Duchem i tělem se zdál býti dokonale vyrovnaný, nejvíce když se modlil: tehdy krása jeho tváře jako by byla zdůrazněna mocí božské přítomnosti, a zdála se spíše andělská než lidská. Když jej pak schvátila horečka, pro jeho tělesnou slabost jej tato brzy udolala. (Hag.,n.624).

V klášteře Panny Marie od Sedmi Bolestí⁶⁷ v obci Blagnac [blaňak], roku 1899, odešla zbožná mniška Gertruda Védére. Byla sestřenicí Svaté Bernadetty Soubirous [subirů], spojena s ní blízkým a důvěrným přátelstvím, a zasloužila si, aby Nejblahoslavenější Panna Maria, jež se dne 14. března 1858 této Bernadettě zjevila, jak totiž sama svědčila, na ni pohlédla a stála u ní tak blízko, že se jí téměř dotýkala. Když se blažená dívka zeptala, co má dělat, ráčila božská Matka prostými slovy odpovědět, aby vstoupila do toho Řádu, jehož nové dcery jsou oděny v bílý šat a zříkají se masa. Později s ní však Svatá Bernadetta častěji mluvila o tomto Řádu, který ovšem, zdá se, neznala jinak než skrze přesvatou Bohorodičku. Ovšem vzpomínka, kterou si zapamatovala, kterak na ni Maria pohlédla svýma mateřskýma očima, prozářila celý život Matky Gertrudy, a když na tuto událost vzpomínala, její tvář se rozzářila velikou blažeností. V klášteře se chovala jako pravá dcera Boží Rodičky, prostá a přímá, klidného ducha, zářila především pokorou a tichostí. Byla ustanovena Magistrou sester konvršek, a svou jedinečnou dobrotou i značnou náklonností k sobě přitahovala lásku sester sobě svěřených. Když pak byla ustanovena Podpřevorkou, byla naprosto poslušna Převorky, a s velikou prostotou se

⁶⁷ *Monasterium B. M. de Septem Doloribus in Blagnac*, Notre-Dame-des-sept-Douleurs de Blagnac byl klášter trapistek v obci Blagnac na předměstí Toulouse na jihu Francie. Založen 1852 trapistkami z kláštera Maubec, které 1939 vystřídaly dominikánky.

odevzdala dobru celé řeholní rodiny. Nakonec pak stářím a nemocemi zlomena zemřela. Když umírala, její tvář náhle vypadala jako by byla z nebe osvícena, a zbožnou duši pak Nejblahoslavenější Bohorodička šťastně přijala. (Hag., n. 748).

19. listopadu.

V saském klášteře Helfta,65 svatá Mechtilda z Hackebornu, převelice oddaná kantorka kláštera. Když jako sedmileté dítě přišla do tohoto kláštera, ihned podivuhodným způsobem začala planout po Boží lásce a oddanosti kněmu, a často svého ducha vmedové sladkosti pozdvihala k Bohu. Byla prodchnuta dary přirozenými i z Boží milosti, byla nanejvýš sladká a velmi pokorná, a sama sebe natolik zapírala a žila natolik pohlcena Kristem, že stejně jako to čteme o Svatém Bernardovi, sotva používala vnější smysly; ostatním však jako matka sloužila ve všem k útěše i pomoci. Mezitím však sama byla neustále sužována bolestmi a chorobami, mimoto se sama trýznila i mnoha dalšími testy. Vůči utrpení Páně chovala niternou náklonnost, a jen zřídka o něm dokázala hovořit bez slzí. Pán jí však ze svých skrytých tajemství mnohá odhalil. Velkou náklonnost chovala také vůči božskému Srdci Ježíšovu, a On jí dokonce toto Své Srdce ráčil dáti jako závdavek, že v hodině smrti neulehne k věčnému odpočinku jinak než v Něm. Ona pak chválila Boha a Boží Matku skrze božské Srdce Ježíšovo, jakoby krásně hrála na citeru.

Tato nejvroucnější Kristova milovnice, když již spěchala ke konci své cesty, Pán ji zval, aby k Němu přišla, a ona mu odpověděla: «Můj Pane Bože, nad veškerou svou spásu toužím Tě chválit: a proto prosím, aby mi bylo ještě dovoleno v trestech rozpustit všechno, co kdy Tvé stvoření ve Tvé chvále zanedbalo». Tuto odpověď Pán převelice vděčně přijal a pravil: «Protože sis to zvolila, hle, i v tomto se Mi připodobníš». Když nastala ona vytoužená hodina, sám Zpěvák všech zpěváků přesladkým hlasem své Filoméle, jež tolikrát svým zpěvem jeho božské Srdce přilákala na zemi, tuto laskavost oplatil a začal zpívat: «Pojďte, požehnaní Mého Otce, poznejte království, které pro vás bylo připraveno od počátku světa». To se stalo roku 1298. (Hag., n. 52).

20. listopadu.

⁶⁸ **Filoméla** (řecky Φιλομήλα, latinsky *Philomela*), mytická dcera athénského krále Pandiona proslulá svou krásou. Po tragickém osudu byla proměněna ve slavíka, a v tomto významu je její jméno použito i zde.

V Anglii, slavný Arcibiskup z Canterbury Balduin s přízviskem «z Fordu». Jako chlapec nalezl přízeň u Biskupa z Exeteru, 69 a díky němu se stal mužem proslulým učeností, moudrostí a jedinečnou výmluvností, přesto však skromný a střízlivý, stručný v řeči. Vzdal se počty úřadu Arciiáhna a přijal hábit Cisterciáckého Řádu v klášteře Ford. 70 A protože již dávno byl svými mravy více než mnichem, než uplynul jeden rok, stal se Opatem. Po několika málo letech byl vyzdvižen do biskupského křesla v diecézi Worcester⁷¹ [wustr], a poté na arcibiskupský trůn v Canterbury. Byl chválen jako převelice schopný legát a nadmíru zručný spisovatel; svou vrozenou dobrotu a mírnost ani ve svém mocném úřadu neodložil, získal si pověst laskavého člověka. Přijal znamení kříže a s vervou se dal do kázání služby božskému Spasiteli. Odjel do Sýrie, a občany, kteří byli přivedení k naprosto zkáze, podporoval sbírkami i vlastními penězi, slovy i životními zásluhami. Říká se, že z vlastních peněz vydržoval pět set vojáků, které naverboval pod korouhev Svatého Tomáše Becketa.72 Avšak před koncem roku v Týru⁷³ duši vypustil, v tento den roku 1190, poté, co rozhodl rozdělit všechny peníze, které ještě měl, na účely svaté války. (Hag., n. 358).

V Toulouse, 21. dne tohoto měsíce roku 1598, zbožně zesnula **Markéta od Svaté Anny de Polastron de la Hilliére** [de la iliér], Spoluzakladatelka Kongregace mnišek Les Feuillants⁷⁴ [lé föjān]. Manželským poutem

⁶⁹ *Exonia*, **Exeter** je hlavním městem hrabství Devon na jihozápadě Anglie. Nachází se na řece Exe. V roce 2022 měl Exeter asi 128.900 obyvatel.

⁷⁰ Forda, Ford či Forde Abbey byl cisterciácký klášter u města Chard v anglickém hrabství Dorset, asi 30 km východně od Exeteru. Založen 1133 z Waverley, zrušen 1539

⁷¹ *Episcopatus Wigorniensis*, Biskupství v městě **Worcester**, což je hlavní město v anglického hrabství Worcestershire. Má asi 93 400 obyvatel a nachází se asi 48 km jihozápadně od Birminghamu ve střední Anglii.

⁷² *S. Thomas Cantuariensis*, **Svatý Tomáš Becket**, někdy nazývaný též Tomáš z Canterbury, protože od roku 1162 až do své smrti v roce 1170 byl též, jako Svatý Balduin, Arcibiskupem z Canterbury.

⁷³ **Týr** či **Týros** (latinsky **Tyrus**, hebrejsky τους, řecky **Tύρος**, arabsky as-súr) je starověké fénické město v Libanonu na pobřeží Středozemního moře, 81 km od Bejrútu. Novodobé město se jmenuje **Súr**. Název tohoto města znamená *Skála*. Ve již od starověku bylo toto město strategickou vojenskou pevností pro kontrolu Blízkého Východu.

⁷⁴ Cisterciácká kongregace kolem kláštera *Les Feuillants* u francouzského Toulouse, která se v roce 1589 oddělila od zbytku Cisterciáckého řádu. Vynikala svou extrémní přísností a asketickým životem, jedli pouze ječný chléb, byliny vařené ve vodě a ovesné vločky, neměli ani stoly, chodili bosí a spali

byla spojena s pánem de Marcastallo. Když jí bylo padesát osm let, slova slavného Reformátora Jana de la Barriëre [de la bariér] ji natolik nadchla, že po třech letech na zkoušku, spolu s dcerou Jacquelinou [žakelinou] a dalšími převelice urozenými ženami požádala o reformu kláštera dle Kongregace Les Feuillants. Tento velmi tvrdý způsob života, až do poslední hodiny života nadmíru vytrvale zachovávala, třebaže byla sešlá věkem a vyrostla na vybraných pochoutkách; dokonce si tuto přísnost ještě značně navýšila posty, mrskáním a ciliciem. Jemný respekt, který ji obklopoval, nosila s dobrotivostí. Náročnější úkoly plnila sama, po ostatních pak žádala méně. Choroby jiných ji soužily stejně jako ty její. Svatě odešla ve svých sedmdesáti třech letech. (Hag., n. 532).

21. listopadu.

V Irsku, roku 1580, byl umučen **Gelasius O'Culenan**, Opat kláštera Boyle⁷⁵ [bojl]. Pro svou římskou víru otců, již spásonosně hlásal a svatě bránil, byl zajat a trýzněn; honosné počty, které mu byly nabízeny, s pohoršením odmítl. Když jej spoutaného vedli na místo popravy, po cestě přivedl pět set bludařů zpět na katolickou víru. Byl oběšen na veřejné šibenici za městem Dublinem, a poté měl být rozčtvrcen. Na naléhání vznešených rodičů a přátel byl však pouze oběšen. Mnozí z katolíků, kteří tam byli, si jeho hábit a prolitou krev rozdělili jako relikvie. (Hag., n. 232).

V Savojsku, roku 1813, odešel do nebe čtihodný muž Dom **Antonín Gabet** [gabé], Opat nejprve kláštera Tamié,⁵⁹ posléze kláštera či hostince na Mont-Cenis⁷⁶ [mõn-sení]. Svého času byl výtečným vojákem, opustil však dvůr piemontského krále, aby se odevzdal přísnému životu kláštera Tamié. Později byl zvolen Opatem a po několika málo letech musel se svými bratry uprchnout do Itálie, kde se pokusil znovu vybudovat řeholní

na zemi. (červen, pozn. 10)

⁷⁵ *Buellium*, **Boyle Abbey** (irsky: *Mainistir na Búille*) byl cisterciácký klášter ve stejnojmenné obci v hrabství Roscommon na severu Irska. Založen 1161 z kláštera Mellifont, zrušen 1592.

⁷⁶ Mons-Cenis, Mont-Cenis (italsky Moncenisio) je horský masiv s nejvyšší horou Pointe de Ronce (3,612 m n.m.) a průsmyk (2,085 m n.m.) poblíž Grenoblu na straně jedné a Turína na straně druhé, kudy vedla jedna z hlavních cest přes Alpy z jihu Francie do Itálie. Tento hostinec sloužil poutníkům i jiným cestujícím na namáhavé cestě přes horský masiv, ale provozovat jej v nadmořské výšce přes dva tisíce metrů byl vpravdě úkol hodný trapistických mnichů. Podmínkou Dom Antonína bylo, že přijme správu tohoto hostince, pokud bude zřízen jako klášter diecézního práva. Byl to v tu dobu tedy jediný funkční klášter v celé revoluční Francii.

život dle obsahu svých řeholních slibů. Avšak zakrátko francouzští vojáci napadli i toto území, a jeho malá komunita se s těžkým srdcem rozpadla. Avšak roku 1800, když konsul Napoleon chtěl svým vojákům pro překročení Alp připravit hostinec na Mont-Cenis, svěřil jej do správy Dom Antonínovi. Ten se pak tohoto úkolu zhostil takovým způsobem, že mnišský život opět značně pozvedl z nemilosti, ve které se v té době nacházel. Později pak, již nemocen, s velikou úctou přijal do svého pohostinství samotného Papeže Pia VII., kterého nechal slávou nadutý císař potají unést, a svatému, téměř umírajícímu Papeži také udělil Svátosti Církve. Poté, když jej nadmíru vděčný Svatý Otec povýšil ke čti kardinálského úřadu, než k němu stačila papežská bula dorazit, sám Pán Ježíš Kristus jej povolal, aby byl v nebi korunován. (Hag., n. 685).

Roku 1869, klášter Lérins [lerãn] připadl Cisterciáckému Řádu.

Roku 1945, v Irsku byl obnoven klášter Mellifont, který byl založen roku 1142, avšak nikoliv na místě starého opatství, ale na jedné z jeho grangií.

22. listopadu.

V Římě, 23. dne tohoto měsíce roku 1571, k věčnému štěstí vystoupil slavný muž **Jeroným Souchier** či **de la Souchière** [sušiér], Kardinál Svaté Římské Církve. Narodil se v Auvergne⁷⁷ [overň], dle profese mnich kláštera Montpeyroux⁷⁸ [mõnpejrů], doktor theologie, roku 1552 byl zvolen Opatem z Clairvaux. Účastnil se posvátného Tridentského koncilu,

⁷⁷ *Gente Arvernus*, doslova rodem Arvern, spíše je však míněna historická oblast **Auvergne** na jihu Francie, pojmenovaná podle galského kmene Arvernů. Kmen dlouho vzdoroval Římanům pod velením náčelníka Vercingetoriga, na území Auvergne se odehrála například bitva u Gregovie proti Juliu Cæsarovi roku 52 př. n. l. Po bitvě u Alesie si však Římané kmen definitivně podrobili. Během druhé světové války bylo zdejší město Vichy centrem tehdejšího fašistického státu, nazývaného Vichistická Francie.

⁷⁸ Mons-Petrosus, Abbaye de Montpeyroux byl cisterciácký klášter v obci Puy-Guillaume poblíž Lyonu na jihu Francie. Založen 1126 z Bonnevaux, zrušen 1791.

zbožností i učeností úctyhodný, Kardinálové Hosius⁷⁹ a Baronius⁸⁰ si jej nesmírně vážili. Jeho pomoc často vyhledávali francouzští králové Jindřich II., František II. a Karel IX., a obdivovali jeho jedinečnou bystrost a hlubokou moudrost. Pak byl povýšen do Cîteaux, avšak na prosbu mnichů z Clairvaux mu Svatý Otec přikázal, aby u nich zůstal, a se vší pílí pracoval na reformě⁸¹ Řádu. Svatý Papež Pius V., který jej považoval za «muže dle svého srdce», jej, velmi se zdráhajícího, vyznamenal počtou kardinálského úřadu. Uplynuly pouhé tři roky, když odešel ze světa. Když se tento Svatý Otec dozvěděl o jeho smrti, řekl «Umírám smrtí tohoto spravedlivého», a naříkal na následující Konsistoři, že velké světlo Církve vyhaslo. (Hag., n.499).

V klášteře Heiligenthal⁸² ve Frankách,⁸³ se připomíná blažená žena **Jutta z Fuchsstadtu**⁸⁴, první Abatyše. Když se spolu s několika oddanými pannami toužila odevzdat zbožnému životu, jaký se vede v Cisterciáckém Řádu, od svého bratra si vyžádala léno v Bonebachu.⁸⁵ Zde v roce 1233 založila Jutta klášter, a svatě tam žila i zemřela, nejspíše roku 1250; a pohřbena byla v kostele před hlavním oltářem. Věřící ji uctívali jako Svatou a nemocní⁸⁶ podnikali zbožné pouti k jejímu hrobu za své uzdravení. (Hag., n. 163).

- 79 Kardinál *Stanislaus Hosius* (polsky **Stanisław Hozjusz**, 1504 1579). Od roku 1551 kníže-biskup varmijského biskupství v dnešním Polsku. Od roku 1558 byl papežským legátem u císařského dvora ve Vídni a od roku 1566 také papežským legátem v Polsku. Vedle papežského nuncia a polského krále byl jedním ze tří vůdčích osobností tamní protireformace. V Branievu (Brunsbergu) spoluzaložil jezuitský seminář. Pomocí něj se měly dostávat myšlenky protireformace do Ruska, Švédska a Dánska.
- 80 Ctihodný *Cæsar* kardinál *Baronius CO*, italsky **Cesare Baronio** (1538 1607) byl člen a představený Kongregace oratoriánů sv. Filipa Neri, kardinál, zakladatel moderní katolické církevní historiografie. Je autorem rozsáhlého díla *Annales ecclesiastici* (Církevní letopisy), pracoval na revizi Římského martyrologia.
- 81 Reforma Řádu dle závěrů Tridentského koncilu. Ta je shrnuta v jeho *Ordinationes*.
- 82 *Vallis-Sanctorum*, **Kloster Heiligenthal** byl klášter cisterciaček v obci Schwanfeld nedaleko Würzburgu. Založen 1234, zrušen (sekularisován) 1579.
- 83 *Franconia*, německy **Franken** jsou historické a jazykové území v Německu, nazvané podle germánského kmenu Franků, v povodí řeky Mohanu. Dnes patří z velké části ke spolkové zemi Bavorsko. Největšími městy ve Francích jsou Norimberk a Würzburg. Žije zde asi 5 milionů lidí.
- 84 *Jutta de Rustat* (seu *Vustat*), jiné zdroje uvádějí pravděpodobnější jméno **Jutta von Fuchsstadt**.
- 85 feudum Bonebacense

23. listopadu.

V německém klášteře Eberbach, 87 blahoslavený Adam, první opat. Pocházel z Kolína nad Rýnem a mnišský hábit přijal v samotném Cîteaux, kde žil společně se Svatým Otcem Bernardem. Posléze však byl odeslán k založení kláštera Morimond.88 Roku 1126 nebo 1127 pak byl ustanoven prvním Opatem v Eberbachu. Svatý Bernard jej pak ustanovil, aby se postaral o jeho záležitosti v Německu, neboť se musel věnovat kázání na podporu křížové výpravy. Císaři Fridrichovi byl Adam velmi drahý. Když však později Fridrichovou vinou vznikl rozkol v Církvi, především Adamovou péčí a pílí, jak se zdá, císař upustil od pronásledování, kterým klášterům Řádu vyhrožoval. Papež Evžen III. jej pak mnohokrát určil, aby rozpletl a vyřešil náročné záležitosti; Biskupové mu svěřovali mnohé ze svých starostí o církev; Opatům byl spolehlivým rádcem, chybujícím bratřím byl otcem plným milosrdenství, všem potřebným pak ochotně nabízel svou pomoc i radu. Když klášteru, který sám založil, byl po bezmála čtyřicet let představeným plným moudrosti a milosti, a ještě za jeho života zrodil osm dcer a vnuček, svatě odešel den po Svaté Cecílii, roku 1166 nebo 1167. Jeho ostatky byly v budoucnu několikrát slavnostně přeneseny. (Hag., n. 99).

V Maďarsku, roku 1678, **Martin Újfalusy** [újfaluši], ⁸⁹ Opat kláštera Zirc, ⁹⁰ krutě zabitý Turky. — K jeho památce připojujeme i památku na jednoho bratra konvrše z kláštera Heiligenkreuz v Rakousku, jejž roku 1529 také zabili Turci, a usekli mu ruce i nohy. (Hag., n. 217 et 218).

⁸⁶ Jedním z jejích ostatků byl údajně pohár, který i po smrti držela v ruce. Několik lidí se údajně uzdravilo poté, co se z poháru – stále připojeného k její ruce – napilo.

⁸⁷ *Eberbacum*, **Kloster Eberbach** byl cisterciácký klášter nedaleko u obce Eltville am Rhein poblíž Mohuče v Hessensku. Založen 1136 z Clairvaux, zrušen 1803. (říjen, pozn. 100)

⁸⁸ Abbatia Morimundus (z lat. mori mundo – zemřít světu), Abbaye de Morimond byl cisterciácký klášter nedaleko Langres v severovýchodní Francii. Založil jej sv. Štěpán Harding v roce 1115 jako jedno ze čtyř primárních opatství, prvních dcer Cîteaux. Odsud bylo založeno většina klášterů v Německu, Rakousku i všechny cisterciácké kláštery u nás. Byl zrušen v roce 1791 během Francouzské revoluce. (červen, pozn. 78)

⁸⁹ *Martinus Ujfaluzy*, maďarsky **Márton Újfalusy**.

⁹⁰ *Zircium*, Klášter **Zirc** je cisterciácký klášter ve stejnojmenné obci na severu Maďarska, asi 50 km jižně od slovenského Komárna. Založen 1182 z kláštera Kutjevo, zrušen 1950, obnoven 1989.

24. listopadu.

V saském klášteře Helfta,65 památka «vpravdě hodné a Ducha plné» Abatyše Gertrudy z Hackebornu, starší sestry Svaté Mechtildy. Od dětských let vládla podivuhodnou moudrostí a rozlišováním, a to natolik, že když jí bylo dvacet jedna let, stala se Abatyší. Byla pravou milovnicí chudoby a toužila se vzdálit od veškerého nadbytku věcí časných u sebe i svých sester. Nemocným sestrám vlastníma rukama pomáhala, a všechny tak mateřsky milovala, že si každá z nich myslela, že právě ji miluje nejvíce. Když jednou nějakou sestru přísně pokárala, ještě v tutéž hodinu a na tomtéž místě k ní tak mile a mírně promluvila, jako by nikdy nic neudělala špatně. Písmo Svaté četla velmi počtivě a s podivuhodným potěšením, a požadovala po svých sestrách, aby také Písmo svaté milovaly a řádně je dokázaly recitovat zpaměti. Poté, co svému klášteru byla po čtyřicet let výbornou představenou, stihla ji choroba. Když sváděla svůj poslední zápas, zjevil se Svaté Gertrudě Pán oděn v podobu a nádheru Ženicha, natáhl ruce, jako by ji chtěl obejmout, a řekl: «V prvním roce svého úřadu Abatyše svou vůli natolik sjednotila s tou Mou, a s Mou spoluprací se ve všech svých skutcích natolik osvědčila, že se zásluhami vyrovná pannám, jež si nanejvýš zaslouží korunu». Odešla pak k nebeské svatbě roku 1292; a poté se svaté Gertrudě a Mechtildě často ukazovala ve slávě a vznešenosti, a modlila se za své ovečky. (Hag., n. 460).

25. listopadu.

V henegavském klášteře Aulne⁹¹ [óln], připomíná se **blahoslavený Walter**, Převor. Když Svatý Otec Bernard roku 1147 hlásal křížovou výpravu v Lutychu, Walterovi, kanovníkovi velkého kostela, pronikla jeho slova až do srdce, takže jej následoval do Clairvaux, spolu s druhem Walterem, svým mladším příbuzným, jemuž zanechal svou «prebendu»; avšak on ji, podle předpovědi svatého Otce, hned druhý den také opustil. Oba pak byli posláni s novým konventem do Aulne [óln], do kláštera řeholních kanovníků, kteří se chtěli připojit k Řádu, a Walter starší byl zanedlouho ustanoven Převorem. Když byl již starý, práci Marty vyměnil za klidné rozjímání Marie, a zavázal se Bohu, že každý den přezpívá celý žaltář. Naplněn čtnostmi odešel k Pánu.

⁹¹ *Alna (Monasterium Alnensis)*, **Abbaye d'Aulne** byl cisterciácký klášter nedaleko města Charleroi na jihu Belgie. Založen 657 jako benediktinský, 1147 byl nabídnut sv. Bernardovi a stal se cisterciáckým. Zrušen a zničen revoluční gardou v roce 1794. (září, pozn. 95)

Walterovi pak, jeho krajanovi, jak to mnoho let po smrti svatého Převora vyprávěl Jindřichovi, Opatovi z Heisterbachu, když i on sám se chtěl rozplynout a přebývat s Kristem, ž říkával každý den v modlitbě: «Kdy už půjdu a objevím se před Boží tváří?», š božský hlas jednou odpověděl: «Krále v jeho nádheře uzří tvé oči». Když pak umíral, vypráví Cæsarius, že nad místem jeho odchodu vyšla uprostřed jasného dne zářivá hvězda, aby to věděly celé tyto končiny. (Hag., n. 132).

Ve Frísku, blažený Představený **Albert**, druhý Opat kláštera Svatého Bernarda v obci Aduard, ⁹⁵ o němž kronikář kláštera zapsal, že vedl nadmíru svatý život a zazářil i zázraky. «A proto rozšířil tento klášter i svůj lid, a mnohé přijal k obrácení». Zemřel roku 1216, v den Svaté Kateřiny Panny. (Hag., n. 261).

26. listopadu.

Ve švýcarském klášteře Magerau⁹⁶, roku 1657, zesnula nadmíru zbožná Abatyše Anna Alžběta Gottrau. Když dospívala, pro svou jedinečnou zbožnost a další význačné čtnosti ji družky nazývaly «anděl Gottrau». V klášteře pak byla již od roku noviciátu stíhána zly všeho druhu, jejichž ubohá a žalostná podoba, jak nám ji zprostředkoval její životopisec, vzbuzuje soucit a ještě více vybízí k obdivu této hrdinky, jež je snášela s takovou odvahou a radostí. K těmto si ještě dobrovolně přidala další zpřísnění života, ve všem bojovala proti sebelásce, a usilovala především o pokoru. Zároveň bylo jejím údělem podstupovat přetěžká pokušení. Zastávala úřad Podpřevorky, Převorky a nakonec Abatyše, a dílem některých duchem neklidných sester si nemálo vytrpěla; ona jim však ustupovala, nakolik jí to řehole dovolovala, a prokazovala jim dokonce dobrodiní, takže se v Magerau říkalo, že sestra, která si chtěla získat milost Paní Abatyše, jí musela působit těžkosti. Kde však svědomí kázalo udělit trest, s velkou mírností uplatňovala i laskavost. – Mezitím ji Bůh už jako mladou pozdvihl také k výjimečné kontemplaci věcí božských, a často ji sestry viděly upadat do vytržení. Jak velkou milost nalezla u Boha, ukazovaly

⁹² Flp. 1, 23

⁹³ Žalm 41, 3

⁹⁴ Isajáš 33, 17

⁹⁵ *S. Bernardus in Adwert seu Aduard*, **Abdij Sint-Bernardus in Aduard** byl cisterciácký klášter ve stejnojmenné obci nedaleko nizozemského Groningenu. Založen 1192 z kláštera Klaarkamp, zrušen 1580.

⁹⁶ *Macraugia* (francouzsky **Abbaye de la Maigrauge**; německy **Abtei Magerau**) je klášter cisterciaček ve švýcarském Fribourgu, založený v roce 1255 z Hauterive, zrušený v roce 1848, obnovený v roce 1939. (červen, pozn. 49)

také zázračné skutky. V posledních měsících života se jí velmi přitížilo v jejím tělesném utrpení, a když jí lékaři vyřízli pět velkých ran na rukou i na nohou, aby vypustili přebytečnou tekutinu, a její bok sžírala rakovina, měla tyto rány jako stigmata, jimiž byla ještě více připodobněna božskému Ženichovi. Avšak ve všech svých útrapách, které zapálena Boží láskou, zdá se, sotva vnímala, ještě ona utěšovala sestry. Ve svých padesáti letech pak sladce vydechla naposledy. Též zázraky, které její smrt doprovázely a následovaly, ještě více prokázaly cenu její duše u Boha. (Hag., n. 588).

27. listopadu.

V Cîteaux, **blahoslavený Vilém z Toulouse** [tůtůs], Opat. Když byl učencem a učitelem značného věhlasu, přišel jednou do kláštera Savigny⁹⁷ [saviňi]. O několik dnů dříve však blahoslavený Aymo, tehdy novicmistr tohoto kláštera, ve snu uviděl, kterak mu Syn Boží předává hřivnu. ⁹⁸ Když tedy spolu mluvili, Aymonovi vytanulo na mysli ono vidění, a jeho rozum se dovtípil, že právě tento učitel je ta hřivna, kterou mu Pán daroval. A povzbudil jej, aby se zřekl světa. Ten proléval slzy, vydal se mu do rukou, a na místě přísahou stvrdil své obrácení. Byl to ten nejlepší řeholník, následovník a usilovný milovník křesťanské chudoby, pravá hřivna, kterou Pán poslal klášteru. Krátce po složení slibů byl zvolen Opatem, skrze nějž Bůh udělil tomuto klášteru mnohá dobra. Obzvlášť se o něm říká, že «nikdy neodmítl nikoho, kdo jej prosil o smilování». Když se vzdal počty tohoto úřadu, po několika letech byl zvolen podruhé; avšak následujícího roku byl ustanoven Opatem kláštera Cîteaux, kde po uplynutí dvou let nadešel jeho poslední den, a sice roku 1181. (Hag., n. 113).

28. listopadu.

V saském klášteře Helfta,65 připomíná se čtihodná **Mechtilda** řečená «**z Magdeburgu**». Kdžy jí bylo dvanáct let, byla tak přehojně «pozdravena sladkými rty Ducha Svatého», že od té doby již nedokázala přilnout k žádnému hříchu. Toto přátelské pozdravení si zasloužila přijímat každý den, díky čemuž jí zhořkly všechny útěchy světa. V touze po pohrdání od

⁹⁷ Saviniacum, **Abbaye de Savigny** byl cisterciácký klášter v obci Savigny-le-Vieux nedaleko města Rennes na severu Francie. Založen 1112, v roce 1147 se přidal k Cisterciáckému Řádu jako dcera Clairvaux. Bylo odsud založeno 23 klášterů, především na druhé straně Anglického kanálu. Zrušen 1791. (září, pozn. 35)

⁹⁸ talentum. Cf. Mat. 25, 14.

lidí odešla do města Magdeburgu, kde nebyl nikdo, komu by ležela na srdci, a žila zde jako Bekyně,99 následovala ve stopách Bratří Kazatelů a pěstovala čtnosti. Proti svému tělu použila zbroj Utrpení Páně, a podmaňovala si své tělo bodnými ranami. Její duch pak byl unesen a ona pohlédla na slavné lidství Pána Ježíše v jeho majestátu, podivuhodné skutky jeho božské Matky, Svatých a Andělů, také věčné štěstí i ubohost duší. Když jí její duchovní vůdce přikázal, aby svá proroctví a básně svěřila písmu, dala té knize název: «Plynoucí světlo božství». 100 In hoc autem ut altera Debbora spiritu prophetico plena, clericis etiam et monachis dissolutis Dei ultionem minatur; unde multorum invidiam incurrit. Ouare senescens a Fratribus Prædicatoribus Helttensi venerabili Abbatissæ Gertrudi commendata est. A qua recepta, duodecim adhuc annos cum sanctis Gertrude et Mechtilde intime conversata est. Cui ante istas, cum in sæculo adhuc degeret. Sanctissimum Cor Jesu sese revelavit. Anno autem 1283 vel circiter, cum post diuturnam gravissimamque infirmitatem agonizaret, sanctæ Gertrudis et Mechtildis Dominum Jesum cum Maria Matre ad lectum infirmæ residere viderunt, ac flatum ipsius tanquam iridem aurei splendoris tendere ad Cor divinum. (Hag., n. 408).

Anno 1134, in Hispania monasterium conditur B M. de Oliva, quod 27 Maji 1927 restitutum est, eo quod conventus B. M. de Valle-Sancti-Joseph prope Matritum eo tunc transiit.

29. listopadu.

In Claravalle, memoria venerabilis viri **Roberti**, Domus-Dei seu Nigri-Lacus quondam Abbatis. S. Bernardi secundum carnem propinquus, adolescens cum eo Cistercium petiit, sed pro ipsius teneritudine a S. P. Stephano dilatus est per biennium. Quo expleto, precibus multisque lacrimis diu exspectatam impetravit misericordiam. Post hæc per annum juxta Regulam in omni patientia probatus et deinde sponte professus religionis habitum suscepit atque in Claramvallem ad S. Bernardum transmissus est. Verum, postea pusillanimitate victus et quorumdam persuasione deceptus, Cluniacum contulit. S. Bernardus autem, postquam rem aliquandiu dissimulavit, celebrem ad eum scripsit epistolam in medio imbre sine imbre.

⁹⁹ Beguina: Beghardi (ženská forma bekyně) je hnutí v katolické církvi vzniklé ve 13. století a rozšířené především na území dnešní Belgie a Nizozemí, jehož členky a členové neskládají řeholní sliby, ale žijí způsobem života podobným řeholníkům. Budovy konventů bekyň se nazývají bekináže.

¹⁰⁰ Lux fluens divinitatis

Qua perlecta, post aliquod tempus compunctus resipuit, et in Claramvallem rediens, sub disciplina S. P. Bernardi multum profecit. Succedentibus virtutum incrementis, Domus-Dei postmodum Abbas designatus est. Hac tamen dignitate post paucos annos sc abdicasse videtur. Vixit autem magis quam sexaginta septem annos in Ordine, obiitque anno circiter 1190. (Hag., n. 130).

In cœnobio Bellopratensi in Belgio, sæculo XVI, vixit pia conversa **Joanna Spirinx**. Nobilibus parentibus orta ab eis petiit ut in prædicto monasterio laicarum seu conversarum sororum numero adscriberetur. Quod a parentibus hac tantum lege obtinuit, ut vilibus officiis haud implicaretur. Post professionem vero pietatis et humilitatis operibus et abjectissimis totius domus ministeriis sese addixit, quin et Abbatissam enixe rogavit, ut sibi liceret suppetias ferre sororibus in jumentorum stabulis occupatis; quod et impetravit. Post mortem cuidam sorori apparuit immenso lumine circumfulsa; rogantique undenam ipsi tanta gloria contigisset respondit, hanc sibi in magnæ humilitatis suæ præmium esse concessam. (Hag., n. 506).

Anno 1929, restituitur pro monialibus monasterium B. M. de Igniaco, quod anno 1128 conditum ac anno 1875 primum restitutum erat pro monachis.

30. listopadu.

V německém klášteře Kumbd, 101 roku 1191, odešel do nebe **blahoslavený Eberhard**, 102 zakladatel tohoto kláštera. Cum puer nobilis ex genere comitum de Stahleck in curia ministraret Palatinatus Inferioris in Heidelberg, frustra laborabat ut in monasterium Schonaugiæ reciperetur. Augebatur autem in diem ejus ad visiones et extases propensio. Quare quindecim annos natus a parentibus impetravit, ut in cella cum sacrario habitaret. Hanc autem paucis post annis Cisterciensibus monialibus cessit, ipse tunc habitum Cisterciensem ab Abbate probabiliter Eberbacensi recipiens; et quantumvis juvenis tantumque subdiaconus, earumdem pater spiritualis constitutus est. Qui animum magis ac magis ad cælestia extollens, postquam duos annos ægrotus decubuit, et in ista infirmitate magno cum desiderio sæpe Sacram Communionem accepit, anno ætatis vigesimo septimo ad Deum migravit, atque ab Abbate Eberbacensi in ipsa Kommedæ

¹⁰¹ *Kommeda*, **Kloster Kumbd** byl cisterciácký klášter v obci Klosterkumbd nedaleko Mohuče ve spolkové zemi Porýní-Falc na západě země. Založen 1183 z kláštera Schönau, později jej osídlily sestry z kláštera Marienhausen, zrušen 1566 a sestry odešly po smrti poslední abatyše 1574.

¹⁰² **Eberhard von Kumbd** (také "de Commeda", "von Stahleck") (1165-1191)

ecclesia humo conditus est. Miraculis post mortem consequentibus, post paucos annos reliquiæ de terra levatæ atque fidelium venerationi expositæ sunt. Et cum anno 1655 monialibus fugiendum esset, sacra ossa Hemmenrodium translata sunt, ibidemque cum aliis Sanctorum reliquiis colebantur. (Hag., n 122).

Apud Claramvallem, memoria piissimi conversi, qui per magisterium divinæ gratiæ didicerat esse mitis et humilis corde. Numquam visus est iratus, nec unquam quibuslibet injuriis provocatus ad impatientiam erumpens. Quoties autem a quibusvis fratribus juste vel injuste proclamabatur, toties pro singulis «Pater noster» ad minus una vice dicebat.

Cujus etiam exemplo informati multi Claravallensium fratrum eandem consuetudinem quasi pro lege custodiebant. (Hag., n. 344).

Roku 1230, posvěcení kostela v Lilienfeldu.